



Povej mi, kaj bereš, povem ti, kdo si je ime sklopa že tradicionalnih literarnih večerov, ki jih v Trubarjevi hiši literature pripravlja **Tina Košir Mazi** in na katerih ljudje iz sveta literature, pa tudi kulture nasploh, razpravljajo o knjigah, ki so se jih v zadnjem času najbolj dotaknile. Na dogodku, ki je potekal 7. januarja 2016, je Košir Mazi gostila rusistko in slovenistko

Andrejo Kalc

, aktualno dobitnico nagrade Radojke Vrančič za najboljšo mlado prevajalko.

Na vprašanje, kako se počuti kot nagrajenka, je odgovorila, da je nagrada prišla precej nepričakovano, pomeni pa ji ogromno, po prevajalski poti je namreč zaradi slabe kritike pred leti stopala precej previdno. Naša kultura je kultura napake, je dejala, česar se kot lektorica še posebno dobro zaveda. Slovenci smo nagnjeni k temu, da napake izpostavljam in zlepa ne pozabimo nanje, zato se je, če začneš slabo, včasih težko vrniti na pravo pot. Ravno zaradi tega je zanjo pomembno, da je obkrožena z ljudmi, ki ji znajo pokazati, da ni konec sveta, če se kdaj zmotiš. Čustvena podpora pomaga ne le na individualni, temveč tudi na kolektivni ravni.

Andreja Kalc je nagrado dobila za Poskus sobe, prevod pesnitev in proze ruske pesnice Marine Cvetajeve, s katero se je ukvarjala skoraj desetletje, zato ni presenetljivo, da je pesničina tudi prva izmed knjig, ki jo je Kalc izbrala za pogovorni večer, pesniška zbirka Stihotvorenija i poetry. Še preden je gostja spregovorila o tej zbirki, je prebrala pesem Borisa Pasternaka (ki je bil prav tako povezan s Cvetajevo, znana je denimo pisemska korespondenca med njim,

Cvetajevo in Rilkejem) iz zbirke *Ko se razvedri*, zdi se ji namreč, da poezija Cvetajeve poseblja to, o čemer piše Pasternak v pesmi – vsemu priti do izvira, bistva.

Marina Cvetajeva je bila sicer rojena konec 19. stoletja, odraščala pa je v meščanski družini. Kmalu po njeni poroki s Sergejem Efronom se je v Rusiji zgodila revolucija, ki je zanjo pravzaprav pomenila odrešitev – ni se dobro znašla v meščanskih oklepih, revolucija pa ji je omogočila pisanje in doživljanje svobodne ljubezni. Čeprav jo velikokrat omenjajo kot avtorico, ki je v rusko poezijo vpeljala erotično ljubezen, so se ti motivi v resnici pojavljali že prej, posebnost Cvetajeve pa je bila predvsem ta, da ni imela zadržkov in da je pisala tudi o stvareh, ki bi se marsikomu zdele izrazito boleče ali kontroverzne. Andreja Kalc je pokomentirala tudi Pavčkove prevode Cvetajeve, ki so, čeprav visoko kvalitetni, avtorici odvzeli nekaj strasti. V njegovem prevodu zveni melanholično, v resnici pa je močna ženska, ki je v poezijo vnesla vsa svoja čustva. Pri literaturi je vedno pomembna le strast oziroma čustva, vse ostalo je hoja po trhli poti, je dejala gostja. In tudi ko prevajaš, moraš biti z avtorjem, s katerim se ukvarjaš, tesno povezan. To se je Andreji Kalc s Cvetajevo zagotovo zgodilo, še več, šlo je za pravo literarno ljubezen, ki je gotovo bolj intenzivna kot življenjske ljubezni, morda tudi zato, ker je pri tej manj možnosti, da se bo končala z razočaranjem.

Druga knjiga na seznamu so bili Staroruski apokrifi, *Popotovanje Božje Matere skozi trpljenje* iz 13. stoletja. Božja mati se spusti v podzemlje, da bi videla, kaj se dogaja z dušami tam, in za gostjo, ki je dejala, da ima do krščanstva ambivalenten odnos, je bil eden teh apokrifov, prav tisti, ki je navdušil Velikega inkvizitorja v Bratih Karamazovih Dostojevskega, posebej zanimivo branje.

Nadalje smo iz krščanstva preskočili v psihologijo, k Anatomiji človeške uničevalnosti Ericha Fromma, zajetni, a po gostjinih besedah tako zanimivi knjigi, da se jo težko izpusti iz rok. Delo

se ukvarja z intuitivnim prepričanjem, da je v nas nekaj slabega, ker smo podobni živalim, vendar to dekonstruira s pojasnilom, da človek zverinskosti v resnici ne prevzame od živali, pač pa jo ustvarja družba, ker je v sedanjem svetu zaradi prenasičenosti težko živeti.

Knjigo Olga Ivinska: Leta s Pasternakom je Kalc rešila iz odpisa v knjižnici, gre pa za izredno pretresljivo pripoved, ki med drugim odkriva tudi, kako veliko moč je imela včasih knjiga. Pasternak je bil namreč zaradi svojega pisanja predvsem v zadnjih letih življenja grobo preganjan, Olga Ivinska, njegova zadnja partnerka, pa je zaradi zveze z njim večkrat pristala v delovnem taborišču, vendar mu je kljub temu ostala zvesta do konca.

Morda nekoliko neobičajen je bil prevajalkin zadnji izbor, Metagenealogija. Družina, zaklad in past Alejandra Jodorowskega. Jodorowsky jo je nagovoril, ker gre za človeka, ki je vase sprejemal različne šamanske prakse, znanje, ki ga posreduje bralcu, pa le-temu omogoča, da se prepozna v svetu, v katerem je rojen. Zaradi tega delo najverjetneje ni za vsakogar, posebno ne za ljudi, ki so skeptični glede duhovnosti in postopkov, povezanih z njo, a njej ustreza, ker metagenealogija prinaša tudi soočanje z najtežjimi stvarmi v lastnem družinskem drevesu. To knjigo tako uporablja za neke vrste meditacijo.

Avtorica poročila: Lara Paukovič

{fshare id=2127}